

تجربه هر سه بحران

یادداشتی از **محمد ابراهیم انصاری لاری**
درباره وضعیت امروز ایران و یادکرد دیداری با یورگن هابرماس

عربستان جنوبی؟

مایکل رتنی سفیر سابق آمریکا در عربستان
نیل پاتریک تحلیلگر مسائل خاورمیانه

به آنچه شکسته نگاه کنیم

کریستین پتزولد کارگردان فیلم «آینه‌ها شماره ۳»
از سینمای معاصر، بازسازی جهان و سوگ‌های ناتمام می‌گوید

شکاف اصلی کجاست؟

آرایش نیروهای سیاسی پس از جنگ ۱۲ روزه در گفت‌وگو با:
حمیدرضا جلائی‌پور، صادق زیبا کلام و حشمت‌الله فلاحت‌پیشه

حل کردن یا جمع کردن؟

تصور کنید که یک خودرو روی یک سطح شیب‌دار قرار دارد. ما می‌توانیم با اندکی هل دادن آن را به‌سوی پایین به حرکت درآوریم و بقیه مسیر را خودش با سرعت شتاب‌دار برود. ولی برای هل دادن به‌سوی بالا، نیازمند نیروی زیاد و مستمر است و با قطع نیرو، خودرو به‌سرعت متوقف می‌شود و به عقب برمی‌گردد. اعتراضات عمومی نیز همین‌گونه است. هنگامی که شرایط لازم در جامعه فراهم باشد، با کوچکترین برنامه‌ریزی داخلی یا خارجی، اعتراضات آغاز به حرکت می‌کنند و حتی برای ادامه راه، نیازی به بقای تداوم نیروی اولیه ندارد. درحالی‌که اگر شرایط مناسب نباشد؛ از یک‌سوی، برای به حرکت درآوردن باید دخالت و نیروی بیرونی باشد و دوم اینکه با قطع آن حمایت اعتراضات نیز متوقف می‌شود. اگر از این زاویه به اعتراضات اخیر نگاه کنیم، به این نتیجه می‌رسیم که فارغ از منبع اولیه، برای روشن کردن این اعتراضات، جامعه ظرفیت بروز آنها را نداشته است. علت‌های آن نیز گوناگون است. بدون تردید وضعیت اقتصادی و توقف رشد اقتصادی و افزایش تورم نقش اصلی را در این رخداد دارند. باز هم نباید تردید داشت که فقدان رسانه معتبر رسمی که مورد اعتماد مردم باشد، در کنار فراوانی رسانه‌های غیررسمی عامل دیگر این وضعیت هستند. عامل بعدی که بسیار مهم است، اجتماعی شدن جوانان کشور در غیاب نهادهای رسمی جامعه است. متأسفانه بیش از چند دهه است که نهادهای دین، آموزش، رسانه و نهاد دولت فاقد کارکردهای مؤثر خود برای اجتماعی کردن جوانان هستند. در نتیجه، انسجام اجتماعی و ادغام جوانان در دل جامعه بزرگ‌تر به یک آرزو و خیال تبدیل شده است. مسئله فقط جوانان زیر ۳۰ سال نیستند که نیمی از عمرشان و تمامی عمر بزرگسالی آنان تحت سیطره تحریم بوده است؛ بلکه افراد بزرگسال حتی آنان که در انقلاب و جنگ نیز حضور داشته‌اند، نسبت به وضع کنونی معترض هستند. به‌ویژه زنان که هیچ دلیل موجهی برای این نحوه برخورد با خودشان را نمی‌بینند. احساس بیگانگی عمومی به قدرتی که ناشی از بی‌توجهی و نادیده گرفتن آنان است، بیش از هر چیز آزاردهنده است. **ک**

ارزیابی جامعه‌شناسان از ناآرامی‌های اخیر و عوامل موثر در آن

ریشه‌های اعتراضات

محمد مهدی مجاهدی استاد دانشگاه علامه طباطبائی

قبلاً در تحلیل‌های طبقاتی ویژگی‌های مشترک اعضای هر طبقه را می‌توانستیم برشماریم اما حالا که طبقه عمودی را تعریف می‌کنیم، نارضایتی از حکومت، ویژگی اصلی آن است. همه آنها ناراضی‌اند؛ حالا این نارضایتی از طبقه یک، به دو تنزل پیدا کرده باشد یا از دوه چهار، فرقی نمی‌کند؛ آنها به‌طور نسبی احساس بدبختی می‌کنند و این در همه آنها مشترک است. اینجا باید مفهوم پریکاریات را بررسی کرد که به‌معنی بی‌ثبات کار یا ناشهروند بی‌قرار شناخته می‌شود که به نوعی از افراد بی‌ثبات و ناپایدار از نظر وضعیت شغلی و معیشتی تشکیل شده است.

شیرین احمدنیا رئیس انجمن جامعه‌شناسی ایران

مردم مدت‌هاست نمی‌خواهند در تصمیم‌هایی که به‌طور مستقیم بر بدن، معیشت، آینده و کرامت خود و سرزمین‌شان اثر می‌گذارد، غایب باشند. توقع اصلی، بازگشت «حق انتخاب» است؛ حقی که در عرصه‌های مختلف، از سبک زندگی تا سیاست‌گذاری اقتصادی، اجتماعی و سیاسی محدود شده یا نادیده گرفته شده است. اگر به نقش زنان در این اعتراضات نیز توجه کنیم، نقشی که ایشان، به‌ویژه زنان جوان ایفا می‌کنند، مدت‌هاست که دیگر نقشی حاشیه‌ای یا صرفاً نمادین نیست. زنان را در خط‌مقدم کنشگری مطالبه‌گرایانه، بیان نارضایتی و عصیان می‌بینیم.

رئیس قوه قضائیه ضمن هشدار صریح
به جریاناتی که آنان را اغتشاشگر خواند

زخم‌ها را مرهم کنیم

محسنی‌اژه‌ای:

حرف و سخن معترض
و منتقد را می‌شنویم اما
در برابر سوءاستفاده‌گران
ساکت نمی‌نشینیم

نهضت آزادی:
ایران به قبل از
انقلاب ۱۳۵۷
بر نمی‌گردد

